

Vajnorská 21 Bratislava cakov + partners

Vajnorská 21 v novom šate

Text: **Luba Selcová**

Tehelné pole – štvrť v treťom bratislavskom obvode, podľa Júliusa Satinského „zdravé jadro Bratislavy“ s tradíciou kultúrnou aj športovou. Vajnorská 21. Adresa, ktorú možno spájať so Strediskom kultúry Bratislava-Nové Mesto, s developerom projektu – investičnou skupinou Sympatia – a architektonickým ateliérom cakov + partners, autorom projektu multifunkčného objektu.

Multifunkčnosť

Prečo možno objekt nazvať multifunkčným? Pred rekonštrukciou typický polyfunkčný objekt získal novú – obytnú – funkciu. V súlade so zadáním developera, ktoré bolo predmetom vyzvanej architektonickej súťaže, nová kombinácia kultúry a obchodu s obytnou funkciou prináša nevyhnutnosť vyriešiť aj otázku parkovania pre byty nachádzajúce sa v nadstavbe a prístavbe vyššej časti objektu. Spojenie ťažšie zlučiteľných funkcií do jedného celku prináša nevyhnutnosť sofistikovaných riešení so samostatnými vstupmi do strediska kultúry, do troch obchodných prevádzok (pekáreň, kaviareň a obchod s potravinami), do kancelárskeho 2. nadzemného podlažia, ako aj do šiestich nadzemných podlaží bytov. Pre priamy prístup do obytných podlaží s dvoma trojizbovými a deviatimi dvojizbovými bytmi, ako aj do posledných dvoch podlaží so šiestimi mezonetovými bytmi bolo v prístavbe navrhnuté ďalšie samostatné schodisko prepájajúce štvorpodlažný parkovací dom s bytmi.

Konverzia

Samostatne stojaci objekt, urbanisticky uzavretý z ulíc Česká, Robotnícka a Osadná, je konverziou staršej administratívnej budovy z osemdesiatych rokov 20. storočia a vstupných priestorov do strediska kultúry, ktoré funguje už od roku 1957. Objekt pred jeho konverziou bol polyfunkčným a obsahoval funkciu kultúry, administratívy a obchodu. Po jeho prestavbe a konverzii pribudla k me-

novaným aj funkcia obytná a funkcia statickej dopravy pre bytový dom v podobe garážového objektu. Rozsah funkcie administratívnej sa zmenšil na jedno kancelárske podlažie – sídlo spoločnosti Sympatia. Konverzia objektu prináša do prostredia kvality novostavby, síce s vyššími nákladmi na realizáciu, ale s pridanou hodnotou genia loci pôvodnej stavby, stavebne aj funkčne späté s jestvujúcou budovou strediska kultúry. Objekt strediska kultúry stavebne priamo súvisí s revitalizovaným objektom, jeho sa však revitalizácia nedotkla vôbec. Z vynoveného bezbariérového vstupného foyer s bufetom a výstavným priestorom návštevník vstupom do veľkej sály prekračuje citelnú hranicu medzi starým a novým.

Naked building

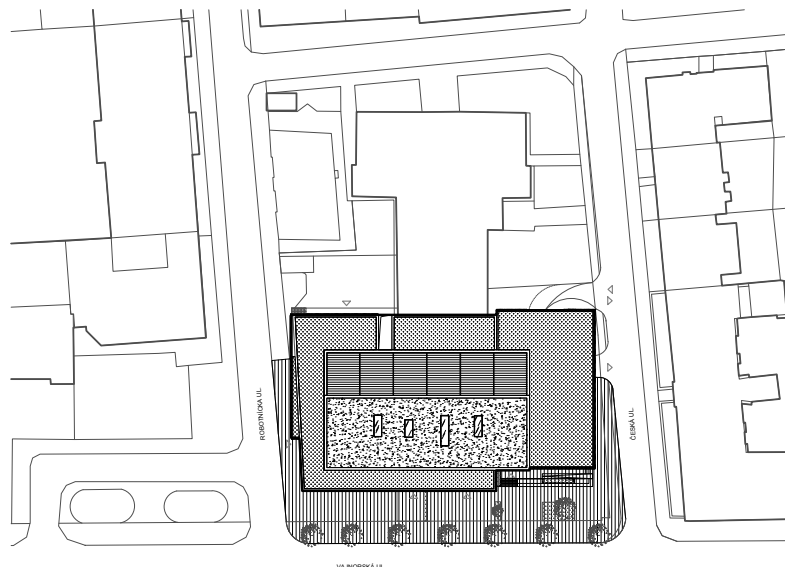
Objekt na Vajnorskej 21 je „nahou budovou“. Podstatou jej revitalizácie bola subtrakcia všetkých vrstiev, ktoré priniesla doba. Požiadavkou mestskej časti bolo zachovanie vstupu a prepojenia so strediskom kultúry. Celkovo myšlienka zachovania pôvodného skeletu budovy bola prijateľná pre viaceré zúčastnené strany, ako aj pre obyvateľov, pre ktorých je podstatným aj vedomé zachovanie genia loci pôvodnej budovy. Nová figúra domu je zväčšená o nadstavbu a prístavbu objektu v uličnej línii Vajnorskej ulice. Smerom do vnútrobloku objem budovy samotného strediska kultúry zostáva nezmenený, ako aj architektúra fasád s minimálnymi kozmetickými úpravami.

Zmenu prístavbou zaznamenali dve nadzemné podlažia s obchodmi a administratívou, ktoré sú hmotovo aj materiálno oddeľované od bývania. Pristavané a nadstavané hmoty rešpektujú pôvodnú modulovú sieť objektu interiérového riešenia. Z pôvodnej budovy zostal iba železobetónový skelet a nadštandardná svetlá výška 2,9 m v bytovom podlaží, ktorá je výnimočným bonbónikom a nie vždy sa s ňou stretávame pri novostavbách bytových domov.

Starý stav

Situácia

Verejný priestor

Spomínanú hranicu medzi starým a novým svetom je možné vnímať pri prechádzke okolo celého komplexu budovy pôdorysného tvaru písmena T. Predpolie revitalizovaného objektu je príjemným súčasným komunitným verejným priestranstvom so sadovými úpravami pozostávajúcimi z nádob so zeleňou a záhonov s okrasnou zeleňou, prestriedaných spevnenými vydláždenými plochami s možnosťami posedenia pred pekárňou Kruh a kaviarňou La Putyka, s múrikmi z pohľadového betónu, na ktorých je tiež možné posedieť, ako aj s vyrovnávacími rampami, umožňujúcimi bezbariérový prístup do obchodov, administratívy, bytového domu, ako aj strediska kultúry s výstavnou sálou. Zvyšný verejný priestor okolo samotného objektu strediska kultúry je, žiaľ, vizitkou nedostatočného záujmu Mestskej časti Nové Mesto – reprezentuje neudržanú zašlú slávu osemdesiatych rokov 20. storočia.

Fasáda

Subtrakcia všetkého nepodstatného a ponechania len kostry železobetónového skeletu umožnila v duchu Le Corbusierovho Plan

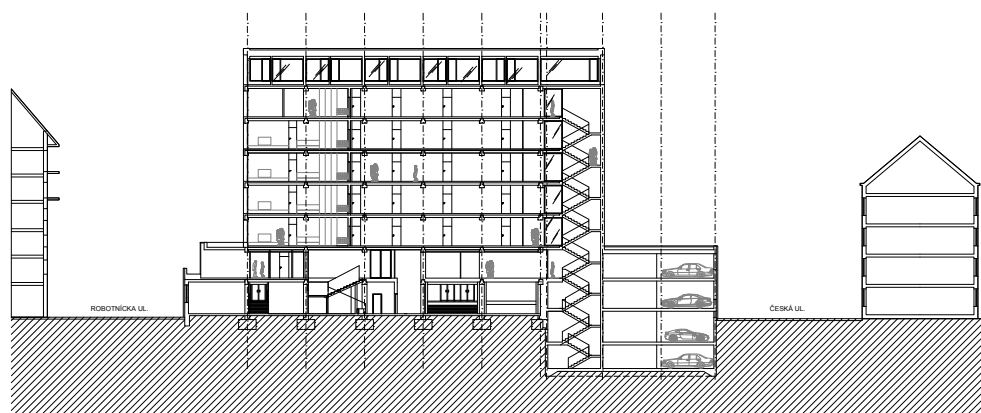
Libre uvoľniť priečelie, oslobodiť objekt od jeho pôvodnej fasády a nahradiť ju ľahkou štruktúrnou fasádou tvorenou kombináciou rastra otváracích francúzskych okien s neotváracím veľkoplošným zasklením. Každý byt okrem severovýchodne orientovanej fasády disponuje lodžiou, dvojpodlažné mezonety aj priestranou strešnou terasou situovanou v strešnej nadstavbe objektu. Finálny vzhľad fasády v parteri je mierne odlišný od plánovaného vizuálu s dreveným obkladom, ktorý nahradila omietka v podobnom prírodnom odtieni. Fasáda parkovacieho domu v pôvodnom návrhu je vegetačná, potreba finančných úspor priniesla riešenie s priznaným pohľadovým betónom, ktorý postupne predsa len bude zdobiť popínajúca sa zeleň.

Výtvarné dielo

V minulosti bolo obvyklé, že architektonické a výtvarné dielo boli často vo vzájomnej symbióze. V súčasnosti nie častý, ale veľmi pozitívny jav predstavuje osadenie umeleckých diel od Ašota Haasa, ktoré sú umiestnené vo vstupnej hale domu a sú vnímateľné aj pre okoloidúcich.

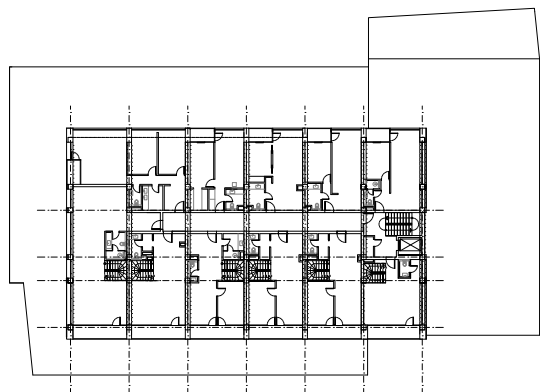

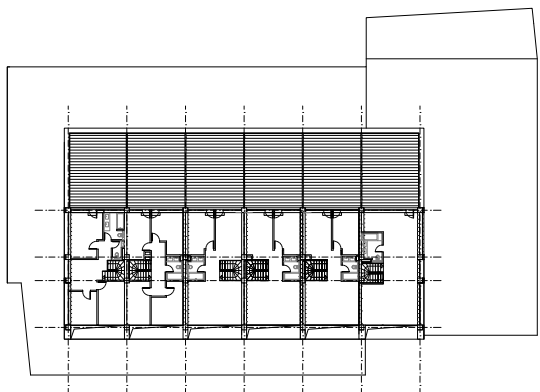
Rez pozdĺžny

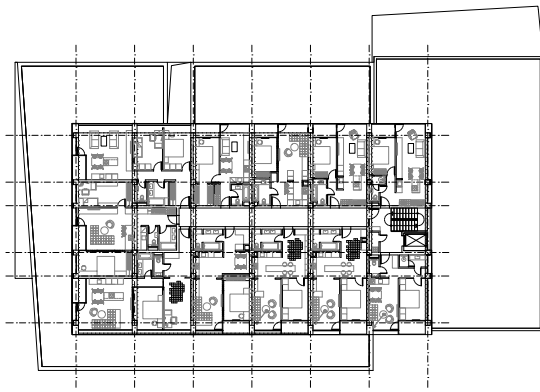

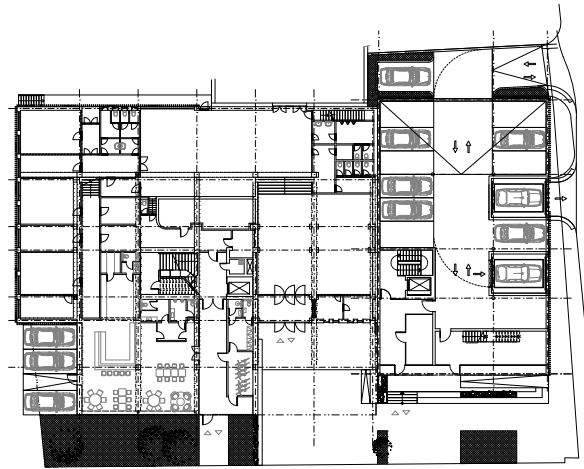
Pôdorys 7. NP

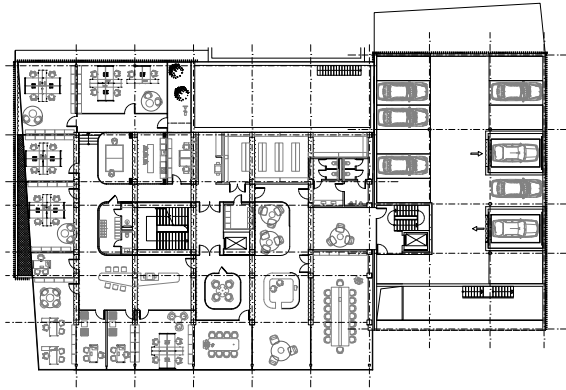
Pôdorys 8. NP

Pôdorys 5. – 6. NP

Pôdorys 1. NP

Pôdorys 2. NP

Vajnorská 21 – konverzia administratívnej budovy na polyfunkčný objekt

Vajnorská 21, Bratislava

Autori: Kalin Čakov, Metodiy Monev, Ján Obušek

Spolupráca: Tomáš Fojtík, Michal Kyselica, Mário Chovan, Diana Michnová

Investor: Sympatia

Návrh: 2016 – 2018

Realizácia: 2019 – 2021

Plocha pozemku: 4 564 m²

Zastavaná plocha: 2 284 m²

Úžitková plocha: 6 878 m²

Foto: Tomáš Manina